

A TOLNA MEGYEI ILLYÉS GYULA KÖNYVTÁR

2020. évi szakmai beszámolója

Szekszárd, 2021. február 26.

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

2020 a vírus elleni védekezés jegyében telt. A veszélyhelyzet kihirdetése után a kollégák ügyeletben, vagy otthonról dolgoztak, illetve tervezett szabadságukat töltötték. Ez idő alatt növeltük a könyvtár online szerepét, és új szolgáltatásokat alakítottunk ki.

Az év legfontosabb eredménye, hogy – jórészt – sikerült megőrizni olvasóinkat, fenntartani a könyvtár szolgáltatásait!

Az önkormányzat veszélyhelyzeti védekezése

- a 128/2020 (III.27.) határozat alapján a könyvtári autó és sofőr biztosítása

Ügyelet

- állományrevízió (*3/1975-ös KM-PM törvényerejű rendelet*)
  - 12 évente aktuális
  - a *TUDÁSKÖZPONTBA* költözés előkészítése
  - a közegészségügyi szabályokat betartva két-két fős csoportokban, elkülönítve
- *OTTHONKÖNYVTÁR MINDENKINEK* és *KAPUKÖNYVTÁR*
  - Szekszárdon, hetente egyszer, a kérések házhozszállítása, vagy
  - napi kölcsönzés a könyvtár kapujában
  - 1 hónapra max. 10 db könyv, vagy CD/DVD vagy hangoskönyv, ill. folyóirat kölcsönözhető
  - visszahozás után 1 hét karantén

Otthoni munka

- kapcsolattartás a munkatársakkal
- rendelés, dokumentumok feldolgozása, ill. törlése
  - otthoni számítógépek telepítése
  - dokumentumkiszállítása
- honlap-, és adatbázis-karbantartás
- Helyismereti aprónyomtatványok digitalizálása
- *ZÖLDKÖNYVTÁR*
  - gyűjtőköri szabályzatát módosítása
  - leválogatás a könyvtár állományából
  - új beszerzések
  - az új különgyűjtemény kialakítása az online katalógusban
- új szolgáltatások fejlesztése a minőségirányítás elvei szerint
- *AZ ÉN KÖNYVTÁRAM* mintaprogramjainak adaptálása
- könyvtári programok előkészítése, háttéranyagok készítése
- elmaradt rendezvények átszervezése, szerződések előkészítése
- a 97 KSZR könyvtár programtervének összehangolása
- a 2021-23 könyvtári stratégia elkészítése
- a pandémiás terv kidolgozása

Online kapcsolattartás olvasóinkkal

- [#maradjotthon](#) kampány
- aktuális évfordulók, ünnepek
- video-köszöntők
- irodalmi rejtvények, kvízek
- linkajánlók

- online klubfoglalkozások felnőtt -, ill. ifjúsági tagokkal
- *PAPÍRSZÍNHÁZ*: könyvtárosok mesélnek
- *BOLDOG KEDDET!* és *IRODALMI TÁRTOSZTÁLY* - Dicső Zsolt költő és könyvtáros
- *ÉPÍTS MESÉTEK LEGOBÓL LAZÁR ERVIN MESÉIRE!*
- *MÉSZÖLY100* rajzverseny és mesevideók

Nyitva tartás

- könyvtári programok - *Ünnepi Könyvhét és Országos Könyvtári Napok*
- időszakos kiállítások

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

A könyvtár előző stratégiája 2020-ban lejárt, így az idei év feladata volt a régi stratégia értékelése, az újat megalapozó mérések, partneri vélemények, helyzetkép összesítése, a munkatársakkal közös új stratégia megalkotása

A 2016-2020 stratégia megvalósulása

- **Gyűjteményszervezés**
  - használói igényfelmérések
  - állományrevízió
  - gyűjtőkörnek megfelelő online adatbázisok
  - digitalizálási terv - helyismeret online elérése
- **Partnerközpontúság**
  - rendezvénybusz könyvtáron kívül - *iskolák, városi rendezvények*
  - védőnői hálózat, baba-olvasócsomag
  - segítséggel élők szervezetei
  - Pszichiátriai Osztály
    - letéti könyvtár
    - biblioterápia - *Református egyház, Hőgyészji Idősothton*
    - könyvtár, mint rehabilitációs helyszín
    - konferencia
  - új felhasználók moduláris képzése
  - új közösségek
  - rendszeres tájékoztatás új szolgáltatásokról, programokról
  - *TUDÁSKÖZPONT* tervei bemutatása civileknek
- **Szervezeti kultúra**
  - HR stratégia alapján új munkatársak felvétele
  - felhő szolgáltatások a belső információért
  - dolgozói elégedettségmérés
- **Minőségirányítás**
  - elnyert Minősített Könyvtári Cím
  - folyamatszabályozás fejlesztése
  - a könyvtári önértékelés alkalmazása, minőségi szemlélet elmélyítése
  - régiós együttműködés Zala, Somogy, Baranya megyei könyvtáraival

- **Szolgáltatásfejlesztés**
  - TUDÁSKÖZPONT új szolgáltatásai
  - Új szolgáltatások igényfelmérés alapján - PDCA
  - AZ ÉN KÖNYVTÁRAM mintaprogramjainak adaptálása
  - ifjúsági klub, önkéntesség
  - Otthonkönyvtár mindenkinek
  - periodikák kölcsönzése
  - könyvtár az online térben - tartalomszolgáltatás

A 2021-23 stratégia

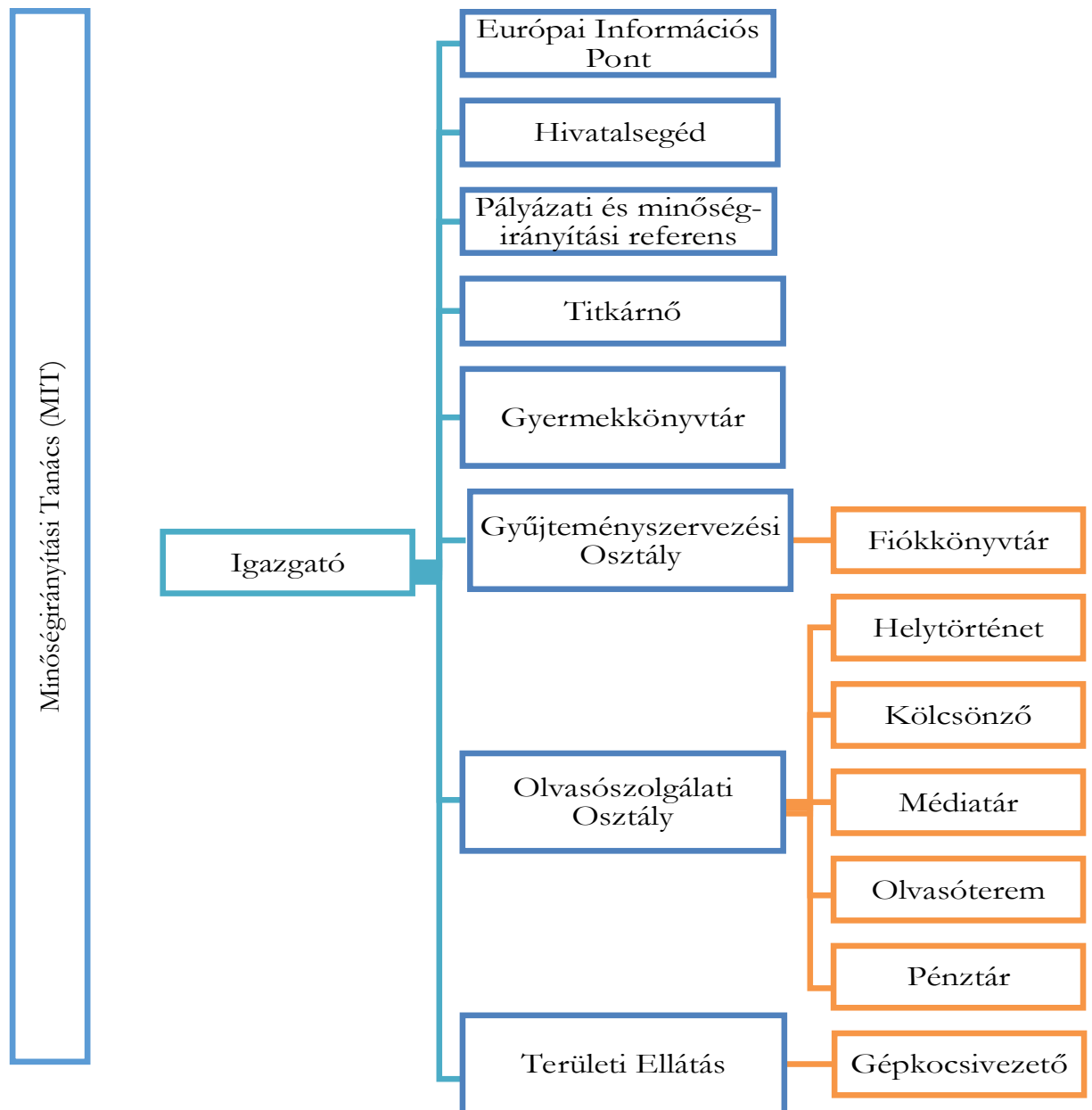
- Felkészülés a TUDÁSKÖZPONTBA költözésre
- Szolgáltatásfejlesztés
- Digitális szolgáltatás
- Minőségirányítás

3. **SZERVEZET**

- A közalkalmazotti jogviszony átalakulásáról szóló 2020. évi XXXII. törvény alapján 2020. november 1-jével a kollégák jogviszonya átalakult a Munka Törvénykönyve szerint.
- A könyvtár 31 korábbi munkavállalójából 1 főt eleve munkaszerződéssel foglalkoztattunk, továbbá 2 kolléga nem vállalta az átalakulást, így a jogviszonyváltás összesen 28 főt érintett
- Az érintettek számára a 6%-os bértömeg emelés a 305/2020 (jún.30.) Kor. rendelet 2. sz. által normatíva megemelésével, valamint az EMMI és a fenntartó külön-megállapodása alapján volt biztosított. A differenciált béremelés 2020-ban visszamenőleges volt, 2021-ben csak az éves költségvetés elfogadása után történik majd meg.
- A béremelés sajnos nem kompenzálja a könyvtári szakma fokozatos presztízsvesztését. A megyei könyvtár HR stratégiája kénytelen magas fluktuációval számolni: nehéz jó szakembert találni!
  - a könyvtár vezetésének célja olyan szervezeti kultúra kialakítása, amivel a munkatársak azonosulni tudnak, és csapatként tudnak dolgozni a könyvtár céljainak eléréséért
  - a 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelettel összhangban 3 kolléga képzése indult el, ill. fejeződött be 2020-ban
- A könyvtár az alapfeladatát támogató háttértevékenységeket külön szerződésekkel biztosítja
  - informatika és szerverkarbantartás – HQ Info Bt
  - KSZR informatika (97 település) – M-Digit Kft
  - könyvkötés – Bodrogi István
  - takarítás – Prizma FM Services Kft

• vezető vagy magasabb vezető	5
• könyvtárosként foglalkoztatottak	25
○ könyvtáros szakképesítéssel	22
○ középfokú szakképesítéssel	2
○ egyéb felsőfokú végzettséggel	1
• egyéb alkalmazott	6
○ felsőfokú végzettséggel	1
○ középfokú végzettséggel	5
• Összes	31

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár szervezeti felépítése

4. INFRASTRUKTÚRA

Az új könyvtár épület, a **TUDÁSKÖZPONT**

- Az évtizedes várakozás után a Modern Városok Program keretében 2018 végére elkészült a **TUDÁSKÖZPONT** (levéltár + könyvtár) kiviteli terve.
- A 299/2018. (XII. 27.) számú kormányrendelet alapján a kivitelezőt a BMSK (Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt) jogosult kiválasztani.
- A BMSK-hoz 2020. végéig beérkezett 3 pályázat elbírálása még tart. Ha 2021 tavaszán indulhat az építés, 2023-ban költözhet a könyvtár.
- Addig a jelenlegi épület adottsága határozza meg a könyvtár működését, azaz a hely szűke és a változó olvasói igények kompromisszumos egyeztetése tartja fenn a működőképességet.

A TUDÁSKÖZPONTBA költözés logisztikai előkészületei 2020-ban

- **Működés újratervezése**
  - új munkaszervezés a TUDÁSKÖZPONT tervei tükrében
  - a HR stratégia aktualizálása
- **Gyűjteményszervezés**
  - állományellenőrzés
  - selejtezés
- **Új szolgáltatási gyakorlatok kialakítása**
  - ifjúsági klub
  - Európai Információs Pont
  - oktatóterem
  - baba-mama szoba
- **Zöld könyvtár**
  - gyűjteményszervezés
  - környezettudatos működés

Informatikai eszközlista

- **Szerverek**
  - 4 fizikai szerver
  - 8 virtuális szerver – *adatbázis-, fájl-, levelező- és webserverek*
  - 1 NAS
  - 4 szünetmentes táp
- **Szerver szoftverek**
  - 2 Oracle adatbázis szerver
  - Apache + php + mysql alapú webserverek
  - Postfix + dovecot + mysql + squirrelmail + postfixadmin levelezőrendszer
  - Virtualbox
- **aktív hálózati eszközök**
  - 3 core router
  - 13 switch
  - 18 AP router
- **passzív eszközök**
  - 8 patchpanel + kábelezés
  - 2 rackszekrény
- **kliensek**
  - 60 PC + laptop
- **kiegészítők**
  - 13 nyomtató
  - 4 fénymásoló
  - 7 szkennel
  - 4 projektor
  - 2 kamera

Gépárművek

- 5 személyautó – *Dacia Lodgy, Logan, Duster, Sandero, Opel Astra*
- 1 kisbusz – *Reanault*

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

Gyűjteményfejlesztés

- A könyvtár 11 230 eFt összegű saját forrásán túl az **NKA Könyvtámogatási Programja**, az **érdekeltség-növelő támogatás**, az **Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR)** támogatása és a **Márai-program** segítette a könyvtár gyűjteményfejlesztését.
  - Az **NKA Könyvtámogatási Programja** jelenti számunkra a legnagyobb gyarapítási támogatást: 906 db könyvet leltároztunk be, 2 952 000 Ft értékben; sajnos az olvasói igényekhez igazodó rendelésre továbbra sincs lehetőség.
  - Az **Érdekeltség-növelő támogatás** 1307 eFt összege a tavaly évihez volt hasonló.
  - Az **ODR támogatás** dokumentumvásárlásra és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségére fordítható. 2020-ban az eddigi legnagyobb összegű támogatást nyertük el: 2 millió forintért 645 db könyvet vásárolhattunk.
  - A **Márai-program** keretében összesen 860000 Ft értékben kaptunk könyveket: 303 db könyv + 5 db hangskönyv.
- A könyvtár mindhárom jelentős könyvterjesztővel – *Kello, Lira, Bookline* – szerződésben áll, tőlük átlagosan 30% feletti volt a kedvezmény, a beszerzett dokumentumok kiválasztása a könyvtárhasználók igényeinek figyelembe vételével történt.
- Az év során 7387 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 18 953 eFt értékben.

○ Könyv, folyóirat	6641
○ Térkép	23
○ Kotta	3
○ Hangdokumentum	395
○ Képdokumentum	324
○ Egyéb	1
○ Összesen	7387

- A könyvtár cselekvési tervében kiemelt feladat a törlés: célunk, hogy annyi könyvet töröljünk az állományából, hogy számottevően ne nőjön a raktári állomány.
- 5888 db könyvtári dokumentum kivonását végeztük el, amelyből 4799 db volt a könyv.

• Részlegek	db	Ft
○ Felnőtt	1814	741525
○ Gyermek	2513	230483
○ Helyismereti	31	32267
○ Idegen nyelvi	472	306401
○ Olvasóterem	356	234318
○ Nemzetiségi letét	702	144738
○ Összesen	5888	1689732

- **A könyvtár állománya 2020-ban összesen 353562 db**

Gyűjteményfeltárás

- Az elektronikus katalógusba rögzített rekordok száma 9875 db volt, ebből
  - bibliográfiai rekord 4791
  - authority rekord 5084
- Folyamatosan javítottuk a régebbi authority rekordokat
  - egységesítés
  - utalókkal történő kiegészítés
  - helyi állományadatokat aktualizálása
- a tartalmi feltárását egységes tárgyszavakkal végeztük, az átemelt rekordokban a tárgyszavakat minden esetben ellenőriztük.

- a régebbi hiányos rekordokat kiegészítettük, rekordkapcsolatokat hoztunk létre - *pl. előzménye, folytatása a műnek stb.*

Állományellenőrzés

- A vészhelyzet által előírt bezárást kihasználva 2020-ban – a még 2019-ben ellenőrzött helyismereti gyűjteménnyel együtt – a könyvtár minden részlegében be tudtuk fejezni a kötelező állományellenőrzést, ezzel is felkészülve a TUDÁSKÖZPONTBA költözésre
- Összesen 229 358 db könyvet ellenőriztünk.
- A munkafolyamat során a könyvek raktári jelzeteit, lelőhelyét – amennyiben szükséges volt – módosítottuk, ellenőriztük a raktári rendet is

Állományvédelem

- A megegyező könyvtár 52 db muzeális dokumentumot őriz
- 2020-ban biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma 398 db, ami egyben a védett állomány (*helyismeret, olvasóterem*) éves gyarapodása

Digitalizálás

- Az EMMI által támogatott KDS pályázat megvalósítása – adminisztratív okok miatt – 2021-re tolódott
- Digitalizálni kívánt állományrészek:
  - a helyismereti részleg fényképei 3 000 db
  - szórólapok, prospektusok 2 000 db
  - a papír alapú, cikkadatbázis lapjai 150 000 db
  - aprónyomtatványok, plakátok 22 000 db
  - Tolna megyében megjelenő újságok, települési lapok, és régi iskolai értesítők – összesen 506.000 oldal
  - cikk-kivágatok 19 920 oldal

6. SZOLGÁLTATÁSOK

A bezárások jelentősen csökkentették a személyes használatot, ám az olvasók szívesebben válogatnak szabadpolcra, mint online!

CÉLCSOPORTOK

GYERMEKKÖNYVTÁR - *Olvasóvá nevelés, tanulástámogatás, közösségfejlesztés, szabadidő szervezés*

Nyílt programok

- **14+11 online** Mazsola Könyvtári Babaklub + *Védőnő*
- **9 csoport** - *PÁL UTCAI FIÚK* kiállítás
- **9 KÖSZÖNJÜK MAGYARORSZÁG!**
- **8 település + 26 YouTube** - *PAPÍRSZÍNHÁZ*
- **2 Családi Meseest**
- **2 Könyvtári Madárbarát Kör**
- **1 bábelőadás** – *Népmese Napja*

Online

- **30 Adventi kézműves ajándékcsomag**
- **#Mészöly100**
  - **141 mű** - *múzeummal közös rajzpályázat, 10 település*
  - **25 Mészöly-mese** – *YouTube*
- **Építs mesét!** - *Lázár Ervin mesék legoból*
- **„Olvass és játssz velünk!”** - *Csukás István mese vetélkedő*

Konferencia

- **BABAOLVASÓ 3 fő**
- **TÁRSADALMIASÍTÁS 1 fő**

MÉDIATÁR

- 242 új DVD
- 288 új CD

A könyvtár bezárására miatt

- a személyes használat harmadára
- a kölcsönzők és kölcsönzések száma felére csökkent
- ám újságok kölcsönzése nyolcszorosára nőtt - *67 féle periodika*

NEMZETISÉGI ELLÁTÁS

A könyvtár szervezi a megye nemzetiségi ellátását, segíti az önazonosság, a nyelv megőrzését - *Országos Idegennyelvű Könyvtár*

- kölcsönzés
  - változatlan szakkönyv, szótár – *nyelvizsga*
  - csökkenő szépirodalom
- ajánlójegyzék
  - szótárak
  - rövidített olvasmány – *műfaj, nehézségi szint*
- rejtvenyjáték

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM mintaprogramok

- **6 OTTHON A KÖNYVTÁRBAN – KÖNYVTÁR AZ OTTHONBAN** gyermekotthonban élő állami gondozott, értelmi sérült, halmozottan hátrányos fiatalok olvasásfejlesztő, szövegértést segítő + *Szivárvány óvoda*
- **3 ISKOLÁRA-HANGOLÓ** szövegértést és kooperativitást fejlesztő
- **3 BETŰSPAGETTI** SNI-s tanulási nehézségűeknek szövegértést fejlesztő program

HELYBEN ELÉRHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK

KÖLCSÖNZÉS

01.01-03.15 - Teljes nyitva tartás: heti **40** óra

03.16-04.13 - Teljes bezárás - #maradjotthon kampány

04.14-06.14 - Teljes bezárás - *OTTHONKÖNYVTÁR* keddenként **4** óra

06.15-08.30 - Korlátozott nyitva tartás: heti **24** óra

08.31-11.10 - Teljes nyitva tartás: heti **36** óra

11.11-12.31 - Teljes bezárás - *OTTHONKÖNYVTÁR / KAPUKÖNYVTÁR* heti: **36** óra

- Az időbeosztás mutatja, miként tanulta meg a könyvtár a teljes bezárás ellenére biztosítani szolgáltatásai elérését

	2019	2020
Könyvtárhasználók	2533	2321
Helyben használat	435	59
Kölcsönzések	15559	10600
Kölcsönzött dokumentumok	66323	59752
Távhasználat	4444	11258
Referenzs kérdés	1111	806

- A lezárás ellenére sem csökkent jelentősen a használat száma

- A szolgáltatások rugalmassága megháromszorozta a távhasználatot
- Célunk a **401 főt** elérő **OTTHONKÖNYVTÁRI** szolgáltatás megőrzése
- Sok hagyaték átválogatása, állományba vétele – *hiánypótlás, állapotjavítás*
- Olvasás népszerűsítés
  - rejtvenypályázat
  - irodalmi pályázat
  - akciók - *pl. Valentin napi könyves vakrandi*

OLVASÓTEREM

A bezárások miatt érthetően csökkent a látogatottság, amit az újságkölcsonzés ellensúlyoz

- régi igény – akkor 18 lap
- jelenleg már 67 lap kölcsönözhető
  - minden közéleti hetilap
  - a keresett napilapok
- az egyedi igények miatt folyamatosan nő a kínálat
- ezt a szolgáltatást a járvány után is fenntartanánk

HELYISMERET

A bezárás miatt

- kevesebb könyvtárhasználat
- növekvő távhasználat
  - referenz kérdés
  - szkennelés
  - adatbázis használat
- digitalizált anyagok mentése DVD-ről szerverre
- fotók metaadatolása
- cikkek szkennelése
- megyei évforduló naptár, életrajzi adatbázis

TÁVOLRÓL ELÉRHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK

KÖNYVTÁRKÖZI – ODR

	2019	2020		2019	2020
Beérkezett kérések	2714	2078	Küldött kérések	468	243
eredetiben:	2550	1962	eredetiben:	442	212
elektronikus másolat:	59 db	29	elektronikus másolat:	12	19
nem teljesült:	103 db	85	nem teljesült:	14	11

- a 2078 kérésből ODR-en keresztül 1484 jött, melyből 1402-t tudtunk teljesíteni. Ezzel összesítésben a 8. helyet, a megyei könyvtárak között pedig változatlanul az 5. helyet foglaljuk el.

DIGITALIZÁLT TARTALOM

- A könyvtár kiemelkedő partnere az *Arcanum Adatbázis Kft.*, ők végzik könyvtárunk digitalizálási munkáit. Természetes tehát, hogy a digitalizált anyagaink honlapunkon kívül a *Hungaricana Könyvtárportálon* is elérhetők. A segítségükkel elért felhasználói kör jelentős forgalmat generál. Az oldalmegtekintések száma: 146 287

KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK

RENDEZVÉNYEK

- A vírus helyzet csak pár hónapra tette lehetővé a közösség rendezvények megtartását, mégis jelentős számú alkalmat tud a könyvtár feljegyezni mutatók táblázatban

- A helyzet kikényszerítette a könyvtár jelentős online aktivitását, amit a jelentős számú bejegyzés videó-megosztás tanúsít

KLUBOK

Ifjúsági klub - tavaszi tanácstalanság után, ősszel jöttünk rá, hogy csak online találkozhatunk, ezért közös döntés, milyen felületen találkozunk, mit tudunk közösen játszani, napi kapcsolatban vagyunk, hol csoportban, hol privát

- 4 személyes találkozás 34 fő
- 7 online beszélgetés 51 fő
- 3 olvasótábor 74 fő

Olvasóklub – Az idősebb generáció számára az online kapcsolattartás nem pótolja a személyes együttlétek hangulatát

KÉPZÉSEK

Márciusig megtartott tanfolyamok

- 2 alapfokú - 10 fő + 2 kolléga
- 2 moduláris- *Facebook* - 9 fő + 1 kolléga
- 2 okostelefon - 14 fő + 3 kolléga

A zárás miatt a foglalkozás szám csökkent, de a hatékonyság nőtt: rövidebb idő alatt, kevesebben többen képeztek!

KIÁLLÍTÁSOK

- Weisz Béla – *Karikatúra*
- Ruip Gergő – *Fotó*
- Horváth Pál – *Képeslap*
- A Pál utcai fiúk – *Vándorkiállítás*
- Babageometria – *Kiállítás*

ONLINE FELÜLETEK

HONLAP - nemcsak a hivatalos tájékoztatás terepe, de portálként megteremti a 24 órás szolgáltatások lehetőségét is - *pl. előjegyzés, hosszabbítás*

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A könyvtár közösségi aktivitása számokban

- **Facebook**
  - 2020. végére 3 307 fő követőnk lett, közülük **757** új
  - összes interakció 2020-ban **93 914**
  - forrás: <https://www.facebook.com/help/274400362581037>
- **Instagram:** 417 követő, 114 bejegyzés, 10 578 elérés, 968 interakció
- **Twitter:** 14 követő, 67 bejegyzés

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

A könyvtár minőségpolitikai célja, hogy használóinak minőségi szolgáltatásokat nyújtson, támogassa az információszerzést, a szórakozást, és a kultúra segítségével közösségeket építsen

- E célok eszköze a Minőségirányítási Tanács, mely
  - a könyvtár teljes tevékenységét lefedi
  - tagja minden középvezető
  - heti rendszerességgel működik
  - felügyeli a munkacsoportok munkáját

- A MIT irányításával a munkacsoportok
  - rendszeresen mérték a használók igényeit és elégedettségét
  - tudatosan alkalmazták a PDCA-elvet – *folyamatirányítás, szolgáltatásfejlesztés*
- A MIT eddig háromszor végzett önértékelést: 2016 – KKÉK, 2018 – KMÉR, 2019 – *módosított KKÉK*
- Ez utóbbi eredménye és az évtizedes munka eredményeként 2020. január 22-én a megyei könyvtár megkapta a *MINŐSÍTETT KÖNYVTÁR* címet.
- 2020 legfőbb feladata a dolgozókkal csoportmunkában a 2021-23-es stratégia megalkotása volt
  - helyzetelemzés készítése - *PGTTJ, SWOT*
  - prioritások felállítása összhangban országos és helyi stratégiákkal
  - beavatkozási pontok és eszközrendszerek meghatározása
- E stratégia kiemelkedő célja felkészülni a minősített könyvtár cím megújítására
- A megyei könyvtár négy megye (*Zala, Somogy, Baranya, Tolna*) régiós együttműködése keretében
  - veti össze hasonló adottságú partnereivel működése mutatóit - *benchmarking*
  - velük együttműködve fejleszti szolgáltatását - *minőségirányítás, KSZR, ODR, GDPR*
- A megyei könyvtár – a *1997. évi CXL. törvény 66 §. j pont* szellemében – rendszeres konzultációt tart Tolna megye 12 nyilvános könyvtárával
- 2020-ban az évi 4 alkalomból csak 1 személyes találkozásra kerülhetett sor, de online egyeztetésekben szóba került a Minőségirányítás, a GDPR és - természetesen - a közalkalmazotti átalakulás is!

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

- A könyvtár személyi állományának összetétele, illetve annak szűkös volta nem teszi lehetővé, hogy intézményesített formában támogassa a tudományos kutatómunkát, nem tud biztosítani kutatónapokat, és ezért nem is folytat tudományos publikációs tevékenységet.
- Ellenben a könyvtár szakemberei – lehetőségükhöz alkalmazkodva – előadásokat tartanak, szakértői tevékenységet végeznek, konferenciákon, továbbképzéseken vesznek részt, és konferenciákat szerveznek
  - Ilyen a Szekszárdon 1921-ben született, idén százesztendős Mészöly Miklós centenáriumára készült *FÉNYKÉPES NYOMOZÁS MÉSZÖLY MIKLÓS LÁZADÁSAI ÜGYÉBEN „A szekszárdi Mészöly-projektről”* címmel a 6. Spanyolnátha Műhelytáborban, 2020. szeptember 11-én, Tiszaörs-fürdőn elhangzott előadás is
  - <http://www.spanyolnatha.hu/archivum/2020-5/93/spanyolnatha-muhelytabor-2020-br-eloadasok/fenykep-es-nyomozas-meszoly-miklos-lazadasai-ugyeben/5180/>
  - Ez a publikáció képezte az Országos Könyvtári Napok során, Szekszárdon, 2020. október 11-én elhangzott előadásnak az alapját is
  - <https://www.facebook.com/events/625873881326371/>

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- A könyvtárosok tagjai, esetleg vezetői számos helyi és országos szakmai vagy civil szervezetnek – *Informatikai és Könyvtári Szövetség, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, Honismereti Egyesület, A PAD Egyesület, Mészöly Miklós Egyesület*
- A könyvtár partneri együttműködése
  - társintézmények – *múzeum, levéltár, művelődési központ*
  - kistelepülési önkormányzatok
  - óvodák, iskolák és egyetemek
  - védőnői szolgálat

- fogyatékosok szervezetei
- kórház
- börtön
- egyházak
- véleményformáló civil egyesületek - *Rotary Club, Vállalkozói Szalon, Zöldtárs Alapítvány, Madárbarát Egyesület, Családbáló Alapítvány*
- országos és helyi programok - *Állampolgári Részvétel Hete, Szekszárdi Szüreti Napok, Hány János Meseesztíval, Europe Direct rendezvényei*
- Együttműködési megállapodás 18 középiskolával (*Szekszárd, Paks, Bonyhád, Hőgyész, Bátaszék, Tolna, Pécs, Kecskemét, Békásmegyer*) az 50 órás közösségi szolgálat letöltésére:
  - raktári könyvek rendezése, selejt könyvek pakolása
  - könyvtári könyvek felszerelése, jelzeteles
  - gépelés, szövegszerkesztési, informatikai segítségnyújtás a látogatóknak
  - archív fényképek metaadatokkal
  - fotózás
  - könyvtári kiállítások, illetve rendezvények előkészítése, lebonyolítása - *közösségszervezés, plakátozás, teremrendezés*
  - kézműves foglalkozások segítése - *Gyermekkönyvtár*
  - nyári tábor előkészületei, lebonyolítása
  - könyvtári játékok előkészítése, kipróbálása - *SZABADULÓRAKTÁR*
  - könyvajánló készítése - *TikTok videók*
  - saját vers vagy próza beküldése - *KAMASZ HANG*
  - részvétel a *TINI OLVASÓKLUBBAN*
- 2020-ban a vírus helyzet korlátozta az alkalmakat
  - 19 diák közösségi szolgálata
  - 189 óra

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

- A könyvtár rendszeresen jelenik meg a helyi-, és alkalmasszerűen az országos médiumokban
  - 74 sajtómegjelenés – *Tolnai Népiújság, Szekszárdi Vasárnap, Informatika és tudomány, Index*
  - havi 2 rádióhír, magazin műsor és stúdió beszélgetés – *25-30 alkalom a Rádió Antritonban*
  - évente 6 TV műsor – *Tolnatáj Televízió*
- A megyei könyvtár honlapjának fejlesztése, feltöltése folyamatos – *KSZR, Zöldkönyvtár aloldalai*
- Folyamatosan tartottuk karban a könyvtár közösségi oldalit – *Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Google*
- A KSZR külön *Facebook* profillal rendelkezik, és települési könyvtárainkat is erre ösztönözzük
- A könyvtár törekszik egységes arculat fenntartására – *logó, honlap, eligazító tábla, plakát, szórólap*
- A KSZR logójával ellátott pólókat és táskákat többféle marketing tevékenységhez kapcsolva juttatjuk el a használókhoz
- A könyvtár autói közül 2 nem volt még ellátva könyvtári logóval, feliratokkal: ezek matricázása is megtörtént tavaly
- Az országos akciók teremtette média figyelem is segítik a könyvtár pozitív képének kialakítását – *Internet Fiesta, Ünnepi Könyvét és az Országos Könyvtári Napok*

11. A MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A MEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer - KSZR

2020-ban megye mind a 109 településen elérhető könyvtári szolgáltatás

- 1 megyei feladatokat ellátó városi könyvtár
- 11 városi könyvtár
- 1 községi könyvtár
- 97 KSZR szolgáltatóhely
- KSZR ellátásra jogosult 101 településből 4 nem csatlakozott
  - 3 kisváros: *Gyönk, Nagymányok, Simontornya*
  - 1 község: *Fadd*

Gyűjteményfejlesztés	darab	Ft
• könyv	9 167	19 750 236
• Hangoskönyv	24	51 238
• Folyóirat, heti-, napilap	700	5 235 652
• diafilm	136	137 763
• Összes	10 027	25 174 889

- A magyar nyelvű könyvekre 35% kedvezményt ad mindkét meghatározó szállítónk - *KELLO, LIRA*
- 160 féle, folyóiratot, közel 700 példányban rendelünk meg: településenként 6-10 félért, hogy minden korosztálynak legalább kétféle jusson
- KSZR könyvtárosaink negyedévi igénylistából, vagy raktárkészletünkből választhatnak, a kiszállítás rugalmas
- A KSZR állomány feltárása Corvinában történik, mind a 81986 tétel elérhető honlapunkról
- A 97 településből még 17 feltárása van hátra, tavaly 8 település 22572 tételét honosítottuk
- KSZR szakmai napokon ismertettük az ODR szolgáltatásait, azok használatáról készített videó honlapunkon elérhető
- A KSZR könyvtárak számára az ODR segítségével ingyenes a könyvtárközi kölcsönzés, amit 4 városi letét is segít
- Ezeket a letéteket tavaly 2 363 183 Ft-tal, 1038 tétellel gyarapítottuk, így a keresett könyvekből kevesebbet kell vásárolnunk
- A KSZR könyvtárközi kölcsönzései darabszáma
  - eredeti 1146
  - elektronikus 14

Szakmai napokat – kivételesen a vírushelyzet miatt – csak januárban tarthattunk: *4 időpontban, 4 helyszínen*

- Ezek célja a szakmai tájékoztatáson túl a közösségépítés, az összetartozás erősítése: a részvétel 75-80%-os, ami kimagasló a régióban!
- A 4 kapcsolattartó kolléga hetente felkeres 4-5 település, átnézi a könyvtárat, megbeszéljük a problémákat
- A helyi önkormányzatokat folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális pályázatokról

A **KSZR rendezvények** során 57 előadóval dolgozunk - cél, hogy évente fajtánként legyen minimum 1 alkalom

- író-olvasó találkozó
- ismeretterjesztő előadás
- zenés-verses rendezvény
- gyermekrendezvény
- A vírushelyzet miatt tavaly csak 162 programunk volt: az előző éveknél jóval kevesebb
- A nyári 3 napos tréninget viszont megszervezhettünk – *Pörbolyi Ökoturisztikai Központ*
- KönyvtárMozi 24 településen működik, de tavaly csak 27 vetítés lehetett
- 10 darab laptop támogatja az *ISMERKEDÉS A SZÁMÍTÓGÉPPEL* időseknek szóló tanfolyamunkat – *a vírushelyzet miatt ezek is elmaradtak*
- Mind több kistelepülésen van Baba-mama Klub - *Süni-zene, Ringató foglalkozás*
- Az EUROPE DIRECT rendszeresen tart előadást a települési könyvtárakban az EU-val kapcsolatban

A **helyismereti adatbázisunk** kiemelkedő; gyakran segíti a helyi kutatást, „cserébe” megkapjuk a települések kiadványait

Eszközbeszerzés KSZR támogatással 2020-ban

- 20 asztali gép
- 10 nyomtató
- 10 notebook
- Teljes bútorzatcsere – *Németkér, Kisdorog*
- Részleges bútorcsere több helyen: *3 PC asztal, 12 könyvespolc, 3 fogas, 2 fotel, 1 kanapé, 3 válogató láda, 9 asztal, 4 folyóirat tartó, 4 irodai szék, 20 szék, 19 babzsák*
- Egyéb eszközök: *11 fényképezőgép, 8 vetítővászon; 4 diafilmvetítő, 6 szőnyeg, 14 porszívó, 8 függöny, 2 olajradiátor, 3 prezenter, 3 létra, 6 hangfal, 9 fejhallgató, 6 webkamera*
- 2 település NKA bútorpályázatát segítettük
  - tervezés
  - árajánlatok
  - szakmai program

Speciális szolgáltatás a fogyatékossgal élők számára

- öregbetűs könyvek
- hangos könyvek
- fejlesztő játékok

Minősített Könyvtárként

- Fontos a TQM érvényesítése a KSZR működésében
  - használói kérdőív
  - szolgáltatások elégedettségmérése
  - igényfelmérés
- A szemléletváltásnak köszönhetően munkánk hatékonyabb lett az elmúlt években
- A rossz épület adottság miatt, a KSZR szolgáltatás is széttagoltan, helyszűkében működik
  - 25 szakalkalmazottból 5 fő dolgozik a KSZR-ben
  - kihelyezett eszközök karbantartására - *külső vállalkozó rendszergazda*
  - kisbusz és 5 gépkocsi, de 1 sofőr – *könyvtárosok is vezetnek*

12. A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY OKOZTA VÁLTOZÁSOKRÓL

A megyei könyvtár zárás alatt kialakított jó gyakorlatai

OTTHONKÖNYVTÁR MINDENKINEK

- Beiratkozott olvasóinknak havonta egyszer - kizárólag csak Szekszárdi címre - házhoz szállítjuk kért dokumentumait
- A kölcsönzéshez kért adatok
  - név
  - az olvasójegy száma
  - mobil-telefonszám
  - szállítási cím - *lehet munkabehelyi is*
- Kérés a könyvtár [online katalógusából](#)
- Az ekonyvtar.igyuk@gmail.com címen fogadjuk a kéréseket, de a máshogy beérkező kérésekkel is foglalkozunk - *telefon, Messenger, egyéb e-mail-cím, olvasói fiók, stb.*
- A vasárnap estig elküldött listák teljesítését vállaljuk a következő kedden
- A kölcsönözhető dokumentum - egyszerre és összesen - maximum 10 db lehet
  - könyv: 10
  - CD: 6
  - DVD: 3
  - hangoskönyv: 5
  - újság: 5
- Kölcsönzési idő: 1 hónap

KAPUKÖNYVTÁR

- Az *Otthonkönyvtárhoz* hasonló szolgáltatás - házhozszállítás helyett - a könyvtár kapujában átvehető dokumentumokkal
- a hét minden munkanapján 9-16 óráig

Jógyakorlatok online térben - Facebook, Instagram, Twitter + Honlap

- Irodalmi játékok
  - *KI?TALÁLÓS* - *írók nevéből szerkesztett anagramma játék*
  - fejtörők, rejtvények, szórejtvények
  - Dicső Zsolt költő és könyvtáros
    - *IRODALMI TÁRTOSZTÁLY* szubjektív íróbemutatója
    - *BOLDOGKEDD* felolvasás saját verseiből
  - *EMOJI* - mese és más irodalmi művek címének kitalálása *emoji*k alapján
- könyv- és filmajánlók
  - *KÖNYVTÁROS KEDVENC KÖNYVE* –*könyvajánló*
  - *SÁRI CICA AJÁNlja* - *könyvajánló a könyvtár macskájával*
  - születésnapos írók
- Zöld játékok, hírek, tartalmak, történetek, alkalmasszerűen
- *KAMASZ HANG* - *Kamaszok írásait tesszük közzé*
- Könyvajánló Kamaszoktól Kamaszoknak
- Könyves kihívások
- *PAPÍRSZÍNHÁZ* videó-megosztás
- Kézműves ajánlók ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódóan

Zöldmunkacsoport

- Feladata a könyvtári *zöldítés* folyamatának koordinálása azzal a céllal, hogy az IFLA évenkénti pályázatán a jövőben zöld könyvtári címet elnyerje
- 62 poszt született – pl. *Föld napja, Biodiverzitás napja, Környezetvédelmi világnap, Aszály elleni világnap, Duna nap, Globális túlfogyasztás, Földünkért nap, Hulladékcsökkentési hét*
- Ezeknek 58 514 elérése volt, 3942 interakcióval

Az önkormányzat veszélyhelyzeti védekezése

- A bezárás idején a város ételosztásába kapcsolódott be sofőrünk kisbuszunkkal, és erre a célra a másik autónkat is biztosítottuk